

77. zasadnutie Výboru pre daňové prognózy (27.03.2024)

Účastníci stretnutia:

MF SR	– Juraj Valachy, Dušan Paur, Veronika Horváthová
NBS	– Martin Nevický, Milan Vaňko
SLSP	– Matej Horňák, Marián Kočiš
KRRZ	– Matúš Kubík, Jozef Medved'
VÚB	– Michal Lehuta
ČSOB	– Marek Gábriš

Zasadnutia sa zúčastnili aj analytici Inštitútu finančnej politiky (ďalej IFP) a pozorovatelia Výboru.

77. zasadnutie Výboru pre daňové prognózy zahájil riaditeľ Inštitútu Juraj Valachy. Podotkol, že oproti poslednému Výboru máme dostupné nové údaje o vývoji ekonomiky, nové plnenie pri niektorých daniach a nové údaje o predčasných dôchodkoch. Následne sa prešlo k samotným prognózam. Príjmovú časť prezentoval Dušan Paur a výdavkovú Veronika Horváthová.

NBS: Zástupca sa zaujímal, čo tvorí jednorazové faktory na DPH v roku 2023? V roku 2024 potom očakávate, že bude vplyv energopomoci na DPH nižší?

IFP: Jednorazové faktory pri DPH v roku 2023 tvorí prevažne aktualizácia energopomoci vo výške 52 mil. eur. Aktualizácia energopomoci sa dotkne aj vývoja DPH v roku 2024, kedy bude kompenzovať nižšiu DPH z Plánu obnovy.

VÚB: Zástupca sa pýtal na informácie ohľadom novelizácie legislatívy týkajúcej sa predčasných dôchodkov? Dôvodom je efektívne dvojnásobne započítanie valorizácie, čo zvyšuje ich fiškálny vplyv.

IFP: Zatiaľ nemáme žiadne informácie, že by sa legislatíva mala meniť ani nedisponujeme informáciami o zámeroch ju meniť. Prípadná zmena legislatívy by nemala vplyv na predpokladaný počet žiadostí v roku 2024 a efektívne by sa dotkla až žiadostí roku 2025.

Záverečná diskusia a predbežné hodnotenie

Na záver prezentácie riaditeľ odboru daňových analýz a prognóz otvoril diskusiu a požiadal o predbežnú reakciu na prognózu:

NBS:

- V rámci hodnotenia prognózy nevidia nič kontroverzné. Vývoj DPH hodnotia mierne pozitívnejšie, ale prognózu daní aj výdavkov hodnotia predbežne **realisticky**. Ohľadom vývoja DPPO vnímajú teraz podobný trend na rozdiel od predošlých výborov, kde bývali ich odhady vyššie.
- K úprave metodiky EDS v DPH nemajú výhrady a uvedenú zmenu vítajú.
- Zástupca požiadal o zaslanie detailnejšej prognózy dividend.
- Na otázku IFP ohľadom prístupu NBS k prognóze výdavkov na predčasné starobné dôchodkom zástupca NBS reagoval, že druhú vlnu prílevu predčasných dôchodkov zvlášť neriešili, ale zamyslia sa nad tým a budú informovať, ak by zmenili predpoklady prognózy.

KRRZ:

- Prognózu hodnotia predbežne **realisticky**. Príjmy očakávajú nižšie najmä v roku 2025, avšak v rámci odchýlky Výboru. Výdavky tiež prognózujú mierne nižšie.
- Úprava metodiky EDS pri DPH je z ich pohľadu v poriadku.

- Krátka poznámka k predzásobeniu pri spotrebných daniach z tabaku a tabakových výrobkov: Predzásobenie bolo možné na základe pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu Výboru NR SR pre kultúru a médiá ku tzv. „lex konsolidácia“. Pôvodné znenie návrhu zákona bolo v poriadku - neprišlo by k predzásobeniu. Dopredaje cigariet sa predĺžili o jeden mesiac.

VÚB:

- Predbežne hodnotia prognózu realisticky. Nevidíme žiadny problém v agregátnych číslach.
- Ohľadom DPPO nie sú presvedčení o úprave EDS, ale nevnímajú to ako problém.
- Zástupca sa pýtal, či sa niekedy uvažovalo, že by predmetom Výboru boli aj úrokové náklady na dlh?

IFP:

- V minulosti sa uvažovalo aj o rozšírení Výboru o úrokové náklady. Vnímame viacero problémov, napríklad riešenie dlhovej služby u samospráv, kde chýbajú detailné dáta. Koľko štát bude emitovať závisí aj od toho, aký deficit bude plánovať, čo závisí od fiškálneho priestoru, ktorý vláde ostáva po zapracovaní prognóz výboru do rozpočtu. Zamyslíme sa nad touto problematikou interne a na ďalšom výbere by boli členovia informovaní o ďalšom postupe.

TATRA BANKA:

- Nevidia žiadne zásadnejšie nezrovnalosti. Predbežne považujeme príjmové aj výdavkové prognózy za **realistické**.
- Zástupca sa pýtal na druhú vlnu pri predčasných dôchodcoch. či predpokladáme jej priebeh nižší ako prvej vlny?

IFP:

- Áno, ľuďom sa môže predčasný dôchodok oplatiť kvôli valorizácií. Pri platnej legislatíve sa im oplatí pracovať čo najviac a na konci roka odísť do predčasného dôchodku. Dosť veľké množstvo ľudí, ktorí splňajú podmienky, si už o predčasný dôchodok požiadalo, čím sa značne zmenšilo množstvo ľudí, ktorí si o predčasné dôchodky vôbec môžu žiadať. To je jedným z dôvodov, prečo v druhej vlne predčasných dôchodcov očakávame menšie počty.

ČSOB:

- Predbežne hodnotia prognózu ako **realistickú**.
- Ohľadom peakov úrokových nákladov sa bavíme o deficite na aktuálny rok, že nevieme koľko sa schváli v rozpočte. Na druhej strane Ardal môže vydať tých dlhopisov viac a držať nejakú hotovostnú rezervu. Otázka je, či do predpokladu na deficit nechceme dať aj viac, kvôli spomenutej rezerve?
- V kvantifikácii solidárneho príspevku odhadujete nadzisky zo spreadu medzi ruskou ropou Urals a referenčnou ropou Brent. Ruská ropa sa kvôli embargu neobchoduje na burze, ale skôr cez rôzne kontrakty. Považujete burzové ceny ropy Urals za hodnoverné?
- Očakávate zmenu výnosov dividend štátnych podnikov z dôvodu zmien v tranzite plynu?

IFP:

- Solidárny príspevok je naviazaný na zisk, nie na spread. Spread používame primárne ako proxy ukazovateľ pre ziskovosť. Podľa našich interných informácií priamo od dotknutých subjektov boli zisky korelované s burzovou cenou Uralsu a miera zhody bola vysoká.
- Neočakávame nárast ziskovosti u subjektu, ktorý podniká v oblasti tranzitu plynu.

SLSP:

- Nevnímajú zásadné problémy a predbežne hodnotia prognózu ako **realistickú**.
- Zástupca sa pýtal na prílev 42 tis. ľudí pri predčasných starobných dôchodkoch, či ide o vplyv v tomto roku a či sú už naozaj priznané?

IFP:

- Áno, 42 tisíc predstavuje očakávaný prílev priznaných dávok v tomto roku, avšak žiadosti začali prichádzať od konca roka 2023 a budú naďalej prichádzať v priebehu celého roka 2024. Procesne, keď si človek žiada o dôchodok, nesmie už byť zamestnaný, mnoho ľudí teda už odišlo z trhu práce ku koncu roka 2023. K priznaniu dôchodku však dochádza až pár mesiacov po predložení žiadosti a väčšina teda ešte nie je priznaná.

Záver:

Na záver stretnutia požiadal Dušan Paur členov Výboru, aby poslali svoje hodnotenia prognózy do utorka 02.04.2024, do konca pracovného dňa na nasledovné adresy: juraj.valachy@mfsr.sk a dusan.paur@mfsr.sk.

Zapísal: Jakub Poljovka, dňa 27.03.2024.